

STANDARDITE ÜLESEHITUS, SÕNASTUS JA VORMISTUS

Structure, formulation and presentation of standards

EESTI STANDARDIKESKUSE JUHENDI EESSÖNA

See Eesti Standardikeskuse juhend on

- EVS juhend 4:2008 uuostöötlus;
- jõustunud sellekohase teate avaldamisega EVS Teataja 2011. aasta novembrikuu numbris.

Juhendi EVS juhend 4:2011 „Standardite ülesehitus, sõnastus ja vormistus“ on koostanud standardiosakond, koostamisel on arvestatud EVS-i tehniliste komiteede ja standardimisekspertide arvamus.

Juhend annab vormistusreeglid algupäraste standardite koostamisel ning rahvusvaheliste ja Euroopa standardite tõlkemeetodil ülevõtmisel Eesti standarditeks. Juhendi koostamisel on lähtutud juhendist EVS juhend 4:2008, ühtlustades nõuded võimalikult ulatuslikult rahvusvaheliste ning Euroopa standardimisorganisatsioonide nõuetega ja arvestades kogemusi nende standardite ülevõtmisest Eestis ning uuenenud võimalusi seoses infotehnoloogia arenguga.

Juhendi lisas A toodud nõuded küljendusele on EVS-i tehnilistele komiteedele, standardite koostajatele, tölkijatele ja ekspertidele soovituslikud, kuid nende järgimine aitab kaasa standardite kiirele avaldamisele.

Sellesse juhendisse on parandus EVS JUHEND 4:2011/AC:2013 sisse viidud ja tehtud parandused tähistatud püstkriipsuga lehe välisveerisel.

ICS 01.120 Standardimine. Põhireeglid

Võtmesõnad: muudatus, parandus, standard, sõnastus, vormistus, ülesehitus

Hind: paberkandjal T; tasuta kätesaadav elektroonises formaadis EVS-i veebilehelt

Standardite reproduutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine üksköik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega:

Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

SISUKORD

1	KÄSITLUSALA.....	5
2	NORMIVIITED	5
3	TERMINID JA MÄÄRATLUSED	5
4	STANDARDI ÜLESEHITUS	5
4.1	Eesti standardi osad	5
4.2	Eesti standardi, standardi muudatuse, standardi paranduse ja standardilaadse dokumendi tähis	5
4.3	Lehekülgede nummerdus	7
4.5	Tiitelleht ja eessõna	8
4.6	Sisukord	10
4.7	Sissejuhatus	10
4.8	Käsitlusala	10
4.9	Normiviited	11
4.10	Terminid ja määratlused	11
4.11	Tingtähised ja lühendid	12
4.12	Standardi põhiosa	12
4.13	Lisad	12
4.14	Kirjandus	13
4.15	Tagakaas	13
5	STANDARDI VORMISTUS.....	14
5.1	Üldist	14
5.2	Teksti liigendus	14
5.3	Nimetuste õigekirjutus	15
5.4	Tabelid	15
5.5	Graafiline informatsioon	15
5.6	Matemaatilised avalidised	16
5.7	Arvväärtused	17
5.8	Mõõtühikud	17
5.9	Mõõtmete ja lubatud hälvetega näitamine	18
5.10	Tekstisisesed märkused	18
5.11	Joonealused märkused	19
5.12	Märkused tabelite ja graafilise informatsiooni juures	19
5.13	Viited	19
5.14	Näited	20
5.15	Lühendid, tingtähised ja tingmärgid	20
6	STANDARDIMUUDATUSE VORMISTUS.....	20
7	STANDARDIPARANDUSE VORMISTUS	21
	Lisa A (normlisa) Nõuded standardi ja standardikavandi küljendusele	22
	Lisa B (normlisa) Nõuded standardi tõlkele	24
	Lisa C (teatmelisa) Eesti standardiks ülevõetud standardi ülesehitus	27
	Lisa D (teatmelisa) Eesti standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide Euroopa standardi jõustumisteate meetodil ülevõtu korral	29
	Lisa E (teatmelisa) Eesti standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide rahvusvahelise standardi ümbertrüki meetodil ülevõtu korral	31
	Lisa F (teatmelisa) Eesti standardiks ülevõetud standardi vormistamise näide	33
	Lisa G (teatmelisa) Eestis ülevõetud tehnilise spetsifikatsiooni ja tehnilise aruande vormistamise näide	37
	Lisa H (teatmelisa) Algupärase Eesti standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide	41
	Lisa J (teatmelisa) Värvilisi jooniseid sisaldavate standardite tiitellehe ja eessõna vormistamise näide	43
	Lisa K (teatmelisa) Standardi tagakaane näide	45
	Lisa L (teatmelisa) Eesti standardi paranduse näide	46

Kirjandus	47
-----------------	----

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

1 KÄSITLUSALA

See juhend kirjeldab Eesti standardite ja standardilaadsete dokumentide ülesehituse, sõnastuse ning vormistamise nõudeid. Esitatum on ka nõuded dokumentide muudatustega ja parandustega.

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt nimetatud dokumendid on vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EVS-EN 45020:2008. Standardimine ja standardimisega seotud tegevused. Põhisõnavara

EVS juhend 2. Eesti standardi koostamine

EVS juhend 5. Rahvusvaheliste ja Euroopa standardite ülevõtt Eesti standarditeks

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Juhendi rakendamisel kasutatakse standardis EVS-EN 45020:2008 „Standardimine ja standardimisega seotud tegevused. Põhisõnavara“ toodud termineid ja määratlusi.

4 STANDARDI ÜLESEHITUS

4.1 Eesti standardi osad

Üldjuhul koosneb standard järgmistest osadest:

- tiitelleht,
- eessõna,
- sisukord,
- sissejuhatus,
- peatükk „Käsitletavatele ainestikule, st standardimisobjektile – ja tagakaanest. Muude osade olemasolu sõltub standardi sisust.“
- peatükk „Normiviited“,
- peatükk „Terminid ja määratlused“,
- standardi põhiosa,
- lisad,
- kirjandus,
- tagakaas.

Standard peab kindlasti koosnema vähemalt tiitellehest, eessõnast, peatükist „Käsitletavatele ainestikule, st standardimisobjektile – ja tagakaanest. Muude osade olemasolu sõltub standardi sisust.“

Ülevõetud Eesti standardi ülesehitus on esitatud lisas C.

4.2 Eesti standardi, standardi muudatuse, standardi paranduse ja standardilaadse dokumendi tähis

Igale Eesti standardile antakse tähis, mis esitatakse tiitellehe päises ja iga sisulehe päise välismisel nurgal.

Algupärase standardi tähis antakse juhendi EVS juhend 2 kohaselt (juhend on leitav [Eesti Standardikeskuse veebilehelt](#)). Tähis koosneb akronüümist EVS, standardi numbrist ja aastaarvust.